

Warszawa, 21 czerwca 2011 r.

KILW/012/06/11

KANCELARIA PREZYDENTA RP	
Kancelaria Główna	
W P L Y N Ę Ł O	
Dnia	2011-06-22
Aosć zał. Symbol jednostki/	

Pan
Bronisław Komorowski
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna, jako naczelny organ 14-tysięcznego samorządu lekarzy weterynarii, wypełniając ciężące na niej zadania określone w art. 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 39 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 pkt. 1,3 i 5 i ust. 2 pkt. 6 i 11 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych /Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 767, z późn. zm./, uważa za swój obowiązek zawiadomienie Pana Prezydenta o możliwym zagrożeniu zdrowotnym mieszkańców Polski z powodu projektów mogących prowadzić do rozregulowania systemu nadzoru nad bezpieczeństwem żywności m.in. przez podjęcie działań legislacyjnych nad całkowitą zmianą dotychczasowych uregulowań prawnych dotyczących zadań i struktury organizacyjnej Inspekcji Weterynaryjnej opartych na całkowicie odmiennych od dotychczas obowiązujących i w ocenie Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej błędnych założeniach. Wydaje się to niezrozumiałe w świetle ostatnich wypowiedzi Premiera Donalda Tuska, że bezpieczeństwo żywności będzie jednym z priorytetów polskiej prezydencji w Unii Europejskiej. O ważkości problemu świadczą również ostatnie wydarzenia związane z zakażeniami ludzi na terenie Unii Europejskiej chorobotwórczymi szczepami bakterii *Escherichia coli* – EHEC.

Inspekcja Weterynaryjna działa w Polsce skutecznie od ponad 90 lat i wykonuje 65 % zadań związanych z bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego. Dzięki ofiarności i wysokim kwalifikacjom lekarzy weterynarii, zarówno wykonujących zawód w organach Inspekcji Weterynaryjnej, jak i lekarzom weterynarii wolnej praktyki realizujących zadania tej Inspekcji na podstawie wyznaczenia przez powiatowych lekarzy weterynarii, w naszym kraju udało się w ciągu dziesiątków lat pracy skutecznie monitorować i zwalczać groźne dla ludzi i zwierząt choroby takie jak np. gruźlica, pryszczycza, brucelozę, choroba Aujeszky'ego i inne. Należy podkreślić, że ponad 70 % chorób zwierząt przenosi się na ludzi i odwrotnie. W ostatnich latach dzięki pracy lekarzy weterynarii zapobieżono rozprzestrzenianiu się gąbczastej encefalopatii bydła, która to choroba spowodowała tylko na terenie Wielkiej Brytanii wybitie setek tysięcy sztuk bydła, narażając gospodarkę tego kraju na miliardowe straty. Podobnie opanowano grypę ptaków, z powodu której w państwach członkowskich Unii Europejskiej wybito dziesiątki milionów sztuk drobiu, ograniczono występowanie wścieklizny, gruźlicy, brucelozy i innych zoonoz. Znajdująca się w Polsce żywność pochodzenia zwierzęcego jest bezpieczna dla konsumentów wskutek skutecznego nadzoru nad nią wykonywanego przez lekarzy weterynarii.

Wszelkie zatem zmiany w zakresie weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego i środowiska oraz zdrowia zwierząt wymagają bardzo rozważnego działania i oparcia ich na wnikliwych analizach działania tego systemu i ewentualnie wynikających z tych analiz potrzeb zmian.

Obecnie, bez przeprowadzenia takich analiz i oceny ich skutków podjęte zostały równocześnie prace legislacyjne nad:

- 1/ założeniami do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji terenowych organów administracji rządowej /projekt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przedstawiony Radzie Ministrów w dniu 27 kwietnia 2011 r./,
- 2/ projekt ustawy o wzmocnieniu udziału mieszkańców w samorządzie terytorialnym, współdziałaniu gmin, powiatów i województw oraz zmianie niektórych ustaw /projekt Forum Debaty Publicznej przy Kancelarii Prezydenta RP/,
- 3/ założenia do projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii /projekt Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przedstawiony Radzie Ministrów w maju 2011 r./.

Założenia do projektu ustawy opracowane w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji przewidują włączenie dotychczasowych wojewódzkich inspektoratów weterynarii w skład struktury organizacyjnej urzędów wojewódzkich. Z niepokojem i dezaprobatą do proponowanych zmian odniosła się Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna oraz wojewódzcy lekarze weterynarii, którzy dali temu wyraz w stanowisku z dnia 18 lutego 2010 r. (stanowisko w załączeniu)

Projekt ustawy o wzmocnieniu udziału mieszkańców w samorządzie terytorialnym, współdziałaniu gmin, powiatów i województw oraz zmianie niektórych ustaw przewiduje podporządkowanie starostom powiatowych inspektoratów weterynarii. Realizacja tego projektu stworzy kolejne zamieszanie legislacyjne i organizacyjne i może wywołać negatywną reakcję Komisji Europejskiej. Jest to bowiem powrót do sytuacji sprzed akcesji Polski do Unii Europejskiej, kiedy to powiatowi lekarze weterynarii byli podporządkowani i uzależnieni od decyzji miejscowych władz i układów politycznych. Kontrola przeprowadzona z ramienia Food Veterinary Office Wspólnoty Europejskiej na terenie Polski, która miała na celu sprawdzenie przygotowania naszego kraju do akcesji do WE wykazała jednoznacznie, że zespolenie powiatowych organów Inspekcji Weterynaryjnej ze starostwami jest sprzeczne z wymogiem niezależności organu decyzyjnego w zakresie zdrowia publicznego, bezpieczeństwa żywności i ochrony zdrowia zwierząt od nacisków terenowych organów władzy i administracji publicznej. Wyniki tej kontroli, opisane w protokole pokontrolnym z 2002 r., były bardzo niekorzystne dla Polski i groziły cofnięciem polskim zakładom produkcyjnym i przetwarzającym żywność pochodzenia zwierzęcego uprawnień do sprzedaży tych produktów na rynku wspólnotowym. Zmusiło to władze do zmiany ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej polegającej na odłączeniu organów Inspekcji Weterynaryjnej na szczeblu powiatowym od miejscowej administracji publicznej.

Próby powrotu do sytuacji sprzed akcesji naszego państwa do Unii Europejskiej oraz podporządkowania organów Inspekcji Weterynaryjnej starostom w ocenie Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej są wysoce szkodliwe dla weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego. Wskazują one na brak podstawowej wiedzy na temat prawa unijnego w zakresie ochrony zdrowia konsumentów. Projekt ten stanowi zagrożenie dla wymiany handlowej Polski w zakresie produktów pochodzenia zwierzęcego i żywych zwierząt. Sytuacja, w wyniku której powiatowi lekarze weterynarii w zakresie wykonywania swoich ustawowych zadań nie będą niezależni i nie będą mieli możliwości zagwarantowania bezpieczeństwa zdrowia publicznego może być wykorzystana przez konkurencję do wyeliminowania polskich producentów żywności pochodzenia zwierzęcego i eksporterów żywych zwierząt z zagranicznych rynków zbytu.

Założenia opracowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostały krytycznie ocenione w stanowisku Nadzwyczajnego IX Krajowego Zjazdu Lekarzy Weterynarii z dnia 15 maja 2011 r. w sprawie założeń do projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii (stanowisko Zjazdu przedstawiamy w załączeniu).

Jak wynika z przedstawienia powyższych projektów legislacyjnych są one ze sobą całkowicie sprzeczne i wywołują wrażenie chaosu legislacyjnego.

Sytuacja ta stwarza poczucie zagrożenia co do przyszłości zawodowej wśród pracowników Inspekcji Weterynaryjnej i przekłada się na napiętą atmosferę w tej Inspekcji, niesprzyjającą wykonywaniu odpowiedzialnych zadań z zakresu weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego i

środowiska oraz zdrowia zwierząt.

Uwzględniając potrzebę usprawnienia działalności organów państwa w zakresie ochrony zdrowia publicznego Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna opracowała koncepcję powołania Urzędu Zdrowia Publicznego.

Podejmując prace nad analizą projektów w sprawie reorganizacji Inspekcji Weterynaryjnej Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna przyjęła następujące założenia:

Z analizy bieżącej sytuacji odnośnie bezpieczeństwa zdrowia publicznego w zakresie żywności wynika, że obowiązujący w Polsce system organizacyjny bezpieczeństwa żywności i jej jakości jest nieefektywny i bardzo kosztowny. Na obszarze tym działa kilka inspekcji: Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcja Handlowa i Inspekcja Ochrony Środowiska. W wielu wypadkach kompetencje tych inspekcji nakładają się wzajemnie. Wywołuje to problemy interpretacji prawa, a nierzadko wydawanie sprzecznych decyzji administracyjnych, co stwarza utrudnienia dla kontrolowanych podmiotów.

Biorąc pod uwagę obowiązujące nasze państwo prawodawstwo Unii Europejskiej należy rozważyć opracowanie nowego systemu nadzoru nad bezpieczeństwem żywności.

W prawodawstwie wspólnotowym, obszar prawny przypisany lekarzom weterynarii jako osobom o właściwych kwalifikacjach do wykonywania kontroli w ramach czynności nadzorczych związanych z bezpieczeństwem zdrowia publicznego jest bardzo duży. Wobec tego zachodzi konieczność zachowania właściwej, pionowej struktury łańcucha decyzyjnego organów wszystkich instancji, a także właściwych kompetencji osób pełniących funkcje organu. Projekt Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi założeń do ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii zawiera w sobie rozwiązania organizacyjne wykluczające możliwość uznania przez inne kraje członkowskie podmiotowości organów tej Inspekcji jako właściwych do nadzoru nad żywnością pochodzenia zwierzęcego, m. in. z powodu braku wymagania posiadanych kwalifikacji lekarza weterynarii przez osoby będące wojewódzkimi inspektorami i głównym inspektorem tej Inspekcji. Skutkiem tego będzie uniemożliwienie przedsiębiorcom swobodnej wymiany towarów z powyższego zakresu z krajami wspólnoty oraz krajami trzecimi.

Wychodząc naprzeciw potrzebom zmiany organizacji systemu nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowia publicznego, Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna stoi na stanowisku, że procesem szybszym, sprawniejszym i generującym mniejsze koszty dla budżetu państwa będzie w oparciu o ustawę o Inspekcji Weterynaryjnej przejęcie wybranych zadań IJHARS i PIORiN a w oparciu o aktualne zarządzenie Nr 1 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie organizacji wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów weterynarii (Dz. Urz. MRiRW z 2010 Nr 3 poz. 3) na bazie istniejących zespołów (ds. pasz i utylizacji, zwalczania chorób zakaźnych, dobrostanu zwierząt, bezpieczeństwa żywności, nadzoru farmaceutycznego i in.) dodatkowe utworzenie zespołów ds. ochrony roślin i nasiennictwa i artykułów rolno- spożywczych na poziomie wojewódzkiego oraz powiatowego inspektoratu weterynarii. Inspekcja Weterynaryjna z poszerzonym zakresem uprawnień nadzorczych i dodatkowymi etatami oraz środkami finansowymi, bez wieloletnich kosztownych okresów dostosowawczych, posiadając struktury terenowe z kompetencjami ugruntowanymi 90-letnią praktyką, realizować będzie postulat „od pola do stołu”. Powyższy model instytucji działającej na rzecz bezpieczeństwa zdrowia publicznego jest modelem sprawdzonym w wielu krajach Unii Europejskiej, gdzie organami wszystkich szczebli są lekarze weterynarii, co nie wyklucza udziału w tych inspekcjach przedstawicieli innych grup zawodowych. Procesy związane z likwidacją obecnie funkcjonujących jednostek budżetowych spowodują problemy natury własnościowej, pracowniczej oraz merytorycznej, mogące uwikłać Skarb Państwa w wieloletnie i kosztowne działania, które nie będą miały miejsca w wypadku przyjęcia modelu zmian proponowanego przez Krajową Radę Lekarsko-Weterynaryjną. Wobec tego brak jest racjonalnych przesłanek, dla których należałoby zlikwidować Inspekcję Weterynaryjną w związku z koniecznością dostosowania działań IJHARS i PIORiN do obowiązującego wspólnotowego prawodawstwa.

Główna rola w tym systemie powinna przypaść proponowanej przez Krajową Radę Lekarsko-

Weterynaryjną Inspekcji Weterynaryjnej i Bezpieczeństwa Żywności. Do zadań tej Inspekcji powinny należeć dotychczasowe zadania Inspekcji Weterynaryjnej, rozszerzone o zadania w zakresie znakowania produktów żywnościowych, nadzór nad podmiotami przetwarzającymi żywność pochodzenia roślinnego, wybrane zadania z Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska, a także o dotychczasowe zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, związane z bezpieczeństwem żywności.

Projekt Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej dotyczący Urzędu Zdrowia Publicznego stanowi załącznik do niniejszego pisma.

Przedstawiając powyższe Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna zwraca się do Pana Prezydenta z prośbą o zorganizowanie konferencji w sprawie przyszłego systemu ochrony bezpieczeństwa żywności z uwzględnieniem zadań wykonywanych w tym zakresie przez Inspekcję Weterynaryjną – z udziałem Pana Prezydenta, przedstawicieli resortów zdrowia, rolnictwa i administracji publicznej oraz Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej i Naczelnej Rady Lekarskiej, w celu przeprowadzenia merytorycznej dyskusji nad przyszłym modelem funkcjonowania systemu ochrony zdrowia publicznego w tym bezpieczeństwa żywności.

Z poważaniem

dr Tadeusz Jakubowski
Prezes Krajowej Rady
Lekarsko-Weterynaryjnej

Załączniki:

1. Stanowisko Wojewódzkich Lekarzy Weterynarii z 18 lutego 2010 r.
2. Stanowisko Nadzwyczajnego IX Krajowego Zjazdu Lekarzy Weterynarii z dnia 15 maja 2011 r. w sprawie założeń do projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii
3. Uchwała Nr 25/V/2010 Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej z dnia 18 sierpnia 2010 r. w sprawie projektu założeń do zmiany funkcjonowania Inspekcji Weterynaryjnej i Bezpieczeństwa Żywności w ramach Urzędu Zdrowia Publicznego

Otrzymują:

1. Pan Donald Tusk - Prezes Rady Ministrów
2. Pan Marek Sawicki - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
3. Pan Jerzy Miller - Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
4. Pani Ewa Kopacz – Minister Zdrowia
5. Pan Jan Vincent Rostowski – Minister Finansów
6. Pan Michał Boni - Sekretarz Stanu, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
7. Pan Andrzej Butra – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
8. Pan Leszek Korzeniowski - Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
9. Pan Bolesław Piecha – Przewodniczący Sejmowej Komisji Zdrowia
10. Pan Marek Biernacki – Przewodniczący Sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych
11. Pan Jerzy Chróścikowski - Przewodniczący Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
12. Pan Władysław Sidorowicz – Przewodniczący Senackiej Komisji Zdrowia